

De schoonheid van het onvolmaakte

'Aneckxander' verzet bakens voor het hedendaags circus in Vlaanderen

LIV LAVEYNE

De ene vindt zijn kont te dik, de andere zijn neus te lang of zijn benen te kort. Niemand is perfect. En laat dat nu net het schone zijn van *Aneckxander*, een circusperformance hors categorie die de imperfecties toont, countert en ten slotte omhelst.

ANECKXANDER

Een tragische autobiografie van het lichaam van Alexander Vantournhout en Bauke Lievens

Een lege witte scène, Alexander Vantournhout komt op in zwart pak met enkele attributen en een draagbare piano onder de arm. Hij tilt een stuk van de dansvinyl omhoog. En dan als in een goocheltruc of foute stripact staat daar plots de naakte mens. Gladgeschoren hoofd, afgetraind lijf. In eerste instantie wekt dit onbehagen. Mag dit in veel performances gewone kost zijn, naaktheid is in circus – nochtans de meest fysieke der kunsten – nog altijd taboe. Maar deze voorstelling is er niet naar op zoek te choqueren, wel integendeel: het is een aanvaarding van het lichaam in zijn vele facetten, de kracht maar vooral ook de onmacht ervan.

Vantournhout laat zijn publiek langzaam wennen aan de naaktheid. Laat het vertrouwd worden met elke spier en vezel. Langzaam recht de gebochelde rug zich als een insect uit een cocon, een foetus uit de baarmoeder of evengoed een oude man die weer jong wordt. Dan rekt hij zijn nek naar voor. Steeds verder. Zijn lichaam speelt een spel met ons waarnemingsvermogen wanneer armen en benen, hoofd en kont nog nauwelijks van elkaar te onderscheiden zijn. Mens, beest of de veelarmige god Vishnoe? Het caleidoscopische beeld zaait verwarring. Het vertrouwde wordt weer bevreemdend, een beetje beangstigend zelfs. Want laat dat nu net der mensen zijn, we tellen bij de geboorte de vingers en de teentjes. Fysieke imperfecties vervullen ons met onbehagen.

Falen toelaten

De onvolmaaktheid van Vantournhouts eigen lichaam vormt het uitgangspunt voor *Aneckxander*. Als circusartiest en danser (hij studeerde aan de circushogeschool ESAC en de dansopleiding P.A.R.T.S van Anne Teresa De Keersmaeker) is hij dag in dag uit bezig met het eigen lichaam en is hij zich daar des te bewuster van. Hij mat het op: zijn nek is te lang, zijn benen en armen te kort in verhouding tot zijn romp. Daar speelt hij mee door 'protheses' aan te wenden, steeds opnieuw voert hij dezelfde acrobatie uit maar dan met een Rubenskraag, plateauzolen, bokshandschoenen en drijft zo de moei-

© MILAN SZPURA/HATHAM PICTURES

► Vantournhout koppelt circus aan hedendaagse dans, en dat helemaal naakt.

lijkeheidsgraad op. Niet vanuit – wat in circus vaak het geval is – een virtuoze krachttoer om de zwaartekracht te overwinnen, maar er net aan onderhevig te zijn en het falen toe te laten in een fysieke uitputtingslag.

Aandoenlijk en verontrustend

Aneckxander had gemakkelijk een zwaar op de hand zijnde, arty bedoening kunnen zijn, ware het niet dat de circusentertainer in Vantournhout daar een stokje voor steekt. Door speelse relativerende humor, door met enkele trucjes een loopje te nemen met onze verwachtingspatronen, door voortdurend oogcontact te houden met het publiek. Omdat hij graag gezien wil worden zoals iedereen. Omdat hij een van ons is, zoals niemand perfect is.

Vantournhout koppelt – met dank aan de uitgekende dramaturgie van Bauke Lievens – de verworvenheden van circus aan hedendaagse dans en verzet de bakens in het Vlaamse circuslandschap door met *Aneckxander* een uiterst leesbare voorstelling te brengen zonder in anekdotiek te vervallen. Hij is de acrobaat, de contorsionist, de freak, de clown, maar bovenal een mens. Tussen aandoenlijk en verontrustend, omarmt hij de onvolmaaktheid in deze sobere ontzagwekkende performance die je op het puntje van je stoel brengt.

'Aneckxander' had een zwaar op de hand zijnde, arty bedoening kunnen zijn, maar daar steekt de circusentertainer in Vantournhout een stokje voor

Van 18 tot 20 juli op MiramirO, Gent (www.miramiro.be). Van 4 tot 7 augustus op TAZ, Oostende (www.theateraanzee.be). www.alexandervantournhout.be